

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om øget udbygning af antallet af almene boliger.

Af Knud Erik Hansen (SF) m.fl.

(Fremsat 27/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Regeringen lægger stor vægt på, at der i et vel-færdssamfund som vores er gode boliger til alle. Der skal være boliger til alle grupper i samfundet, til både de unge, familierne og de ældre. Boligmarkedet skal samtidig indeholde et varieret udbud af boligtyper. Det prioriterer regeringen højt.

Jeg er derfor også glad for den interesse, som SF viser for at være med til at skabe bedre muligheder på boligmarkedet, men jeg vil med det samme slå fast, at det fra regeringens side ligger helt fast, at det er kommunerne, der har ansvaret for den lokale boligpolitik.

Det betyder ikke, at regeringen vil fralægge sig ansvaret for at være med til at sikre gode rammer på boligmarkedet, men det er nu engang kommunerne, der er bedst til at vurdere de lokale behov.

Det er efter regeringens opfattelse afgørende, at beslutningerne træffes der, hvor man kender de lokale forhold og de lokale behov og ønsker. Samtidig er det nødvendigt, at ansvar, beslutningskompetence og betaling hænger sammen. Ellers ender vi med det rene tagselvbord, hvor kommunerne tager selv og staten betaler. Derfor agter regeringen ikke at røkke ved den eksisterende opgavefordeling på dette område.

Jeg er dog godt klar over, at det har haft en vis betydning for nogle kommuner, at styringen og finansieringen af det almene byggeri i 1998 blev lagt om. Rammebeløbet blev afskaffet, og den kommunale grundkapital blev samtidig hævet fra 7 til 14 pct.

Omlægningen var omkostningsneutral, men den havde en likviditetsmæssig betydning for kommunerne. De skal nu betale støtten kontant i form af en højere grundkapital i stedet for som før ved en andel af den løbende støtte på 20 pct. Derfor har regeringen også senest i forbindelse med kommuneaftalen for 2001 givet mulighed for, at der kan ske lånefinansiering af grundkapitalen.

De seneste tilsagnstal for det almene byggeri viser da også, at byggeriet heldigvis atter er på vej opad. I år forventer regeringen, at kommunerne giver tilsagn til cirka 7.500 almene boliger mod godt 6.000 sidste år.

Jeg mener derfor ikke, at det bare er et spørgsmål om grundkapitalens størrelse, der udgør selve barrieren for kommunernes tilsagnsgivning. Der er en række andre forhold, som også spiller ind.

Derfor indgik det netop også i finanslovaftalen med SF og Enhedslisten, at barriererne for kommunernes etablering af almene ungdoms- og familieboliger skulle undersøges. Der blev også sat en frist for undersøgelsens afslutning, nemlig den 1. juli 2001. Jeg kan oplyse, at undersøgelsen er igangsat, og at arbejdet skrider godt frem.

Jeg er meget opmærksom på, at det kan være vanskeligt at afvente resultatet af en sådan undersøgelse, når debatten om det pressede boligmarked er i fuld gang. Den debat er jeg som by- og boligminister lige så optaget af som SF.

Som jeg allerede har været inde på, er boligmarkedet ganske komplekst. Det er nødvendigt at have en vis viden og overblik over, hvordan man skal sætte ind for at få det optimale resultat. Et resultat, der vel at mærke løser problemet. Jeg vil derfor gerne pege på nogle af de elementer, der har betydning for vurderingen af boligsituationen.

Boligdækningen i Danmark gennem de seneste 20 år har ligget forholdsvis konstant. Det betyder, at det årlige nybyggeri af boliger har kunnet følge den stigende efterspørgsel som følge af befolkningsudviklingen og herunder også det stigende antal af enlige.

Huspriserne er siden lavpunktet i 1993 steget meget markant, ikke mindst i hovedstadsregio-

nen. Her har den årlige stigning ligget på ca. 10 pct. Men sammenligner man med toppunktet af sidste års højkonjunktur og 1986, så kan vi se, at priserne renset for inflation kun lige har nået niveauet for 1986 i hovedstadsregionen, mens de faktisk er faldet lidt for det øvrige land. Lønningerne er samtidig steget markant mere end huspriserne.

Det betyder, at vi i dag har en situation, hvor det faktisk er noget billigere at købe en ejerbolig, end det var i 1986. Boligprisernes stigning over de seneste år afspejler en stigende vækst i samfundet og i den enkeltes indkomst.

Men jeg vil sige, at jeg alligevel godt kan forstå, hvis mange unge boligejere især i visse dele af landet synes, at det er blevet meget dyrt, og måske særligt unge, der netop nu ønsker at træde ind på ejerboligmarkedet. Jeg er ikke i tvivl om, at der er mange, der oplever det meget vanskeligt at finde en bolig.

Jeg vil derfor ikke afvise, at der kan være et behov for at justere på udbudet af boliger i dele af landet eller justere på udbudet i forhold til visse grupper som f.eks. de unge, men det kræver altså en nærmere undersøgelse.

Jeg har derfor igangsat en undersøgelse af, hvilke boligtyper der på lidt længere sigt er behov for. Den undersøgelse bliver afsluttet i juli måned 2001. Når både den og den førnævnte undersøgelse af barriererne for kommunernes etablering af almene boliger foreligger, har vi et langt bedre beslutningsgrundlag end det nuværende. Det er vigtigt, at vi ikke træffer hovsabelutninger på et usikkert grundlag.

Som det fremgår, ser regeringen altså med stor alvor på situationen på boligmarkedet, men jeg mener ikke, at SF's forslag, som det ligger her i dag, er løsningen. Jeg vil gerne kort knytte et par kommentarer til forslaget.

Helt generelt er regeringen imod at rulle mange års decentralisering af det støttede byggeri tilbage. Regeringen vil ikke være med til at genindføre kvotestyling af det støttede byggeri. Regeringen mener, at det er en rigtig og fornuftig løsning, at beslutningerne, der vedrører lokale forhold, træffes lokalt tæt på borgernes virkelighed.

Vi tror heller ikke på ideen om at gennemtvinge en mere ligelig fordeling af det almene byggeri kommunerne imellem og da slet ikke efter den model, som forslagsstillerne foreslår. Det kan ikke nytte noget, at vi herinde tror, at vi er bedre til at beslutte, hvor mange boliger og hvil-

ken slags f.eks. Brønderslev har brug for. Det ved de selvfølgelig bedst selv.

Jeg har stor sympati for forslaget om, at det skal være muligt at øge udbygningen af antallet af almene boliger, også i kommuner, hvor det ikke gennemføres ved nybyggeri. Jeg kan hertil oplyse, at der allerede i den gældende lovgivning er åbnet mulighed for på forskellig måde at erhverve og ombygge eksisterende beboelsesejendomme med nybyggerifinansiering. Jeg kan her nævne, at det ved familie- og ungdomsboliger er et afgørende element, at der sker en tilvækst af boliger. Jeg lægger meget vægt på, at indsatsen ikke er det rene spild af penge, og at der rent faktisk kommer flere boliger ud af det. Det giver jo ikke flere boliger bare at gennemføre en omdannelse af en boligtype fra den ene til den anden.

Med hensyn til forslaget om, at lejerne i private udlejningsejendomme, som overtages efter tilbudsreglerne, skal have mulighed for at overtage ejendommen som en almen andelsboligforening, kan jeg oplyse, at der allerede er mulighed for det i forbindelse med gennemførelse af støttet byfornyelsesarbejde. Jeg vil meget gerne lade det gå ind i overvejelserne ved fremtidige ændringer i lejelovgivningen, hvorvidt denne mulighed skal udvides.

Men regeringen kan altså ikke støtte det foreliggende forslag.

Formanden:

Fru Annie Lunde Hansen som ordfører. Det sker efter aftale, har jeg forstået.

Annie Lunde Hansen (CD):

Først vil jeg have lov at sige tak til de andre ordførere, der gør det muligt for mig at stå her i en lidt forkert rækkefølge, men jeg vil godt sige, at det altså ikke er, fordi jeg skal ud, at se landskamp, men jeg har nogle mennesker siddende, der har siddet siden kl. 18. Det er derfor.

Som jeg nævnte i min forrige ordførertale, går vi i CD ind for blandede boformer, dvs. ejerboliger såvel som andelsboliger og lejeboliger, private som almene, og vi deler da SF's opfattelse af, at der er et stort pres på boliger og måske et særligt pres på de almene boliger. Det er et problem, som naturligvis bør løses. Det er dette pres, som SF vil lette ved en række konkrete tiltag. Men her holder enigheden desværre også op, for vi tror altså ikke, at den foreslåede centralisering og tvang er vejen frem.

For det første tror vi ikke på en genindførelse af kvotesystemet for de almene boliger. For det andet tror vi rent faktisk kun, at det er i meget få tilfælde, at kommunernes medfinansiering af grundkapitalen er den egentlige og reelle grund til, at der ikke bygges alment byggeri. Finansieringsformen skulle, så vidt jeg har fået oplyst, være udgiftsneutral, selv om det selvfølgelig må indrømmes, at den har medført en likvid belastning. Men denne likvidbelastning skulle der jo meget gerne være taget højde for gennem den låneadgang, som blev aftalt i forbindelse med kommuneaftalen for i år.

Nej, rent faktisk tror vi i CD, at det manglende almene byggeri i visse kommuner bunder i noget helt andet, nemlig i en udtalt manglende lyst til at medvirke til at løse disse boligsociale opgaver. Det er måske lidt hårdt sagt, men ikke desto mindre er det min opfattelse. Selv om man ved at eliminere kommunernes medfinansiering måske fjerner en undskyldning for ikke at bygge, så tvivler vi altså på, at det får ret mange ud af starthullerne, for i forhold til de kommuner, som vi særlig gerne vil have påtager sig et større ansvar, skal der nemlig noget helt andet til.

Der skal simpelt hen nogle holdningsændringer til, og holdninger kan vi jo som bekendt ikke være med til at lovgive om, og tvang tror vi i hvert fald ikke på. Og hvilke boligorganisationer eller beboere har overhovedet lyst til at være steder, hvor de reelt er uønskede?

En anden ulempe ved forslaget er det om grundkapitalen, hvor man, som jeg ser det, for så vidt angår de kommuner, hvor der rent faktisk bygges flittigt, fjerner incitamentet til at holde omkostningerne ved byggeriet nede. Og det forekommer altså ikke at være hensigtsmæssigt.

Det skal dog også siges, at vi i CD har en vis sympati for den del af forslaget, som vedrører muligheden for omdannelse af nogle typer boliger til almene boliger, i det omfang dette ikke allerede er muligt.

Vi kan altså ikke støtte forslaget i sin helhed.

Carsten Hansen (S):

Jeg vil godt starte med at sige, at vi har valgt at tage en positiv indgang til SF's beslutningsforslag, men der er også elementer i det, som vi ikke kan støtte i forslagets nuværende form.

Det, der er helt centralt, er, at den rammeordning, som SF lægger op til, er en ny form for kvoteordning, og den er ikke spiselig for os i Socialdemokratiet, heller ikke den metode, der er beskrevet i beslutningsforslaget vedrørende den

mulighed, der går ud over rammen med grundkapitalen.

Der er for os ingen tvivl om, at det er vigtigt, at det er kommunerne, der er medbestemmende i forhold til at løse boligproblemerne lokalt. Men vi er også klar over, at det altså ikke er alle kommuner i landet, der løser de her opgaver.

Derfor har vi en opgave, som vi skal have løst. Men vi vil ikke opgive det decentrale element, og vi vil ikke være med til at lave nye kvoteordninger. Derfor er udgangspunktet for os, at den fortsatte diskussion om dette emne og det fremsatte beslutningsforslag skal tage udgangspunkt i lokalområdet.

Det er brandærgeligt, at der er en række barrierer i forhold til at bygge alment. Vi tror, som by- og boligministeren sagde, og som også som CD's ordfører, fru Annie Lunde var inde på, at der er en række andre barrierer, som ikke kun handler om økonomi i forhold til grundtilskuddet.

Derfor må vi sige, at vi ser lidt frem til, at vi træffer beslutninger på et kvalificeret grundlag i forhold til området her. Og vi ser også SF's beslutningsforslag som et udtryk for, at vi kommer videre, men vi må også sige, at vi bl.a. sammen med SF som en del af finanslovaftalen har iværksat en undersøgelse for at finde ud af, hvad det er for barrierer, der er.

Vi vil ikke sige, at vi afventer den undersøgelse, inden vi tager alle initiativer og går i gang med drøftelserne, men det er vigtigt, at vi gør det på et ordentligt og veldokumenteret grundlag, for det er ikke kun økonomiske incitamenter, der skal til.

Jeg synes, at by- og boligministeren var flot inde på alle de forskellige tiltag, vi har gjort, både omkring rammebeløbet og også i forhold til de aftaler, vi har lavet i finansloven for 2001. Og vi ser jo også nu, at det almene boligbyggeri er på vej op. Det er faktisk steget ganske betydeligt, og det ser for 2001 ud til, at det vil stige endnu mere. Så vi er lidt på de rette spor i forhold til det.

Men det ændrer ikke ved den diskussion, vi har om de sociale nomader rundtomkring i kommunerne. Det ændrer ikke ved, at vi gerne skal have alle til at trække med. Men i hvert fald kan vi se, at vi er ved at være på sporet.

Skulle jeg sådan summere en lille smule op, så vil jeg sige, at for det første tror vi altså ikke på den der kvotemodel med fuld finansiering og retten til bare at trække penge fra statskassen.

For det andet vil jeg sige, at det vil få uoverskuelige konsekvenser af en karakter, som vi ikke ønsker. Vi vil gerne være med til at se på, hvordan vi får bygget flere boliger, men lige præcis den måde, der er lagt op til her, har vi ikke lyst at gå med på. Men jeg opfatter det også som et udtryk for, at man gerne vil være med til at løse nogle problemer i forhold til dette område.

For det tredje er vi lidt usikre på – og jeg skal sige, at det har jeg ikke fået analyseret til bunds – hvad det vil betyde med den der regionalplanlægning ude i amterne i forhold til kommunernes selvstændige planlægning af kommuneplanerne. Men lad os prøve at få afdækket, hvad det egentlig er forslagsstillerne mener med det. Det tror jeg SF's ordfører, hr. Knud Erik Hansen, vil komme ind på. Og det tror jeg er vigtigt at vi får afdækket. Vi vil i hvert fald gerne være med til at kigge på det, men umiddelbart kan jeg ikke se nogen fordele ved det, men der er måske oplysninger, som vi ikke kender på forhånd.

Alt i alt er der en række sympatiske forslag, hvor jeg tror, at vi gerne vil gå ind i en del af dem, men der er også en del, vi ikke vil være med til. Det har jeg redegjort for. Men vi kikker helt klart på det i sammenhæng med nogle af de andre elementer, der har været nævnt i boligdebatten i dag, nemlig blandede ejerformer, retten til at omdanne ejerboliger til almene boliger og andelsboliger samt det at få spredt integrationsbyrden. Her tror jeg, at vi er på linje i forhold til de beslutninger, der skal træffes.

Men der er et par grundlæggende elementer, som vi ikke kan støtte, og derfor må vi afvise selve forslaget, som SF kommer med i dag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal kommentere nogle af kommentarerne senere i den afsluttende runde, men jeg vil godt kommentere det, som flere ordførere nu har været inde på, nemlig at det er en centralisering.

Vi ser det faktisk på en anden vis, for forslaget indebærer, at kommunerne kan fortsætte med den ordning, de har nu, til en lavere finansiering, med en lavere byrde.

Og det andet er, at boligselskaberne under den hat, der bl.a. hedder regionplanlægning, har mulighed for at agere. Vi opfatter ikke boligselskaberne som uansvarlige i denne her sammenhæng. Vi opfatter heller ikke, at vi tager al indflydelse fra kommunerne. Kommunerne har, ligesom hvis der er en pensionskasse, der vil byg-

ge, fortsat mulighed for at påvirke byudviklingen gennem kommuneplanlægning, uanset om det er et boligselskab eller det er en pensionskasse, der bygger.

Så vi tager ikke indflydelse fra kommunerne. Vi påtvinger dem ikke mere, end de kan blive påtvunget, ved at andre bygherrer vil komme, og de har stadig væk muligheden for også at gå ind og sige, at nu vil de godt bygge, selv om der ikke er en kvote.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg er nødt til at sige til SF's ordfører, at det, at staten skal kunne dække grundkapitalen og lånegarantierne, betragter vi altså som en centralisering og tilbagevenden til gamle områder, og det er vi ikke interesserede i. Med hensyn til den fulde finansiering fra staten er vi nødt til at sige, at her kan vi ikke være med.

Men jeg er også nødt til at spørge, og det er for at få afdækket det dér omkring dækningen af almene boliger, som skal kunne vises i regionplanerne, at hvis det ikke griber ind nogen steder, hvad skal vi så bruge det til? Det er sådan et opklarende spørgsmål: Hvad er det egentlig, man vil med det, ud over at det er nogle oplysninger, som vi ikke har i forvejen? Jeg er ikke helt med i forhold til det.

Men som jeg sagde: Lad os prøve at få set på, om det er et redskab, der er brugbart, men umiddelbart kan jeg ikke se fornuften i det.

Formanden:

Hr. Ulrik Kragh som ordfører.

Ulrik Kragh (V):

Vilkårene for den almene boligsektor er jævnlig til diskussion og har været det meste af dagen, og nu står vi så med det her forslag.

Vi ser som forslagsstillerne gerne en udbygning på boligmarkedet i de områder, der er under pres. Men Venstre har det ikke som noget specielt ønske, at udbygningen sker gennem udvidelse af den almene boligsektor. Vi ønsker derimod en udbygning af private lejeboliger, hvilket ikke har været muligt, siden pinsepakken ødelagde økonomien i den type byggeri.

Vi har gennem pressen noteret os, at by- og boligministeren har talt med en række pensionskasser og andre med initiativlyst til udbygning af det private lejeboligmarked, og den udbygning finder vi meget mere interessant.

Vedrørende B 129, om øget udbygning af antallet af almene boliger, mener Venstre, at det kommunale medfinansieringsansvar virker som en kommunal fokus på udbygning efter behov, hvorimod der ved større statslig finansiering vil blive åbnet for uhenigtsmæssig kommunal kassetænkning, hvor boligerne måske pludselig bliver bygget i andre kommuner, end hvor der reelt er behov.

Forslagets indhold om amtslig stillingtagen til udbygning af den almene boligsektor gennem regionplanlægning virker som et noget internt problem. Udbygningsbehovet for den almene boligsektor er et kommunalt anliggende både at vurdere og tage ansvar for. Det giver, som Venstre ser det, ingen mening at blande yderligere et politisk led ind i den vurdering.

Endelig er forslagens indhold vedrørende opkøb af eksisterende boliger og gøre dem til almene boliger efter Venstres mening et unødvendigt forslag for at opnå de mål, som er intentionerne, i hvert fald i forhold til bemærkningerne i det forslag, SF fremsætter. Problemerne med manglende boliger ændres ikke ved at gøre private udlejningsboliger til almene.

Som det fremgår af mit indlæg, kan vi ikke støtte forslaget, men skal i stedet for henvise til de muligheder, vi har fremsat i vores fire forslag.

John Vinther (KF):

Hvis jeg skal starte med at sige noget positivt, og det har jeg lært er pænt at gøre, vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti sådan set meget langt ad vejen er enige med SF i den problemformulering, som fylder den første halvdel af bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Vi er enige i, at der er et behov for at få opført flere boliger, men så hører enigheden også op. Hvor det tilsyneladende er SF's opfattelse – det synes jeg at forslaget er gennemsyret af, og i hvert fald synes jeg, at de punkter, vi har behandlet tidligere i dag, beskriver det meget klart – at det er den almene boligsektor, der alene skal stå for opførelsen af nye boliger, så mener vi ikke, at det skal være tilfældet.

Vi synes ikke, det er hensigtsmæssigt, hvis man på den måde direkte eller indirekte giver den almene sektor et monopol på at opføre beboelseslejligheder i det her land. Det er langtfra hensigtsmæssigt.

Vi synes, det er langt mere hensigtsmæssigt med et varieret udbud, og vi synes også, at loikken tilsiger, at jo flere aktører, der er på markedet, jo mere konkurrencedygtigt er det, og jo

billigere boliger får vi opført, og derfor ønsker vi altså, at der ud over den almene sektor også fortsat skal være mulighed for, at private investorer kan opføre udlejningsbyggeri.

Det har vi rent faktisk også foreslået i en række forslag, som vi har fremsat sammen med Venstre. Vi har jo bl.a. foreslået en skattelempelse for private investorer, altså pensionskasserne, i forbindelse med opførelsen af privat udlejningsbyggeri.

Der er særlig to grunde til, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte SF's forslag. Det er for det første spørgsmålet om sammenhængen mellem den, der har beslutningskompetencen til at lade alment byggeri opføre, det er kommunen, og så den, der har det økonomiske ansvar, og her lægger SF op til, at stort set hele det økonomiske ansvar skal overføres til staten.

Det synes vi ikke er hensigtsmæssigt. Vi ønsker ikke at gå tilbage til det gamle system med kvoter, hvor der ikke var sammenhæng mellem den, der havde beslutningskompetencen, og den, der skulle afholde det økonomiske gilde. Vi synes, det skal være sådan, at er det kommunen, der har kompetencen til at lade byggeriet opføre, er det også kommunen, der skal have det økonomiske ansvar. Vi synes ikke, at man kan pege på områder, hvor vi har været heldige med at dele den kompetence.

Den anden grund er hensynet til det kommunale selvstyre. Jeg synes, at selv om SF ikke skriver det direkte i bemærkningerne, det har man behændigt undladt, så er der altså elementer i det her forslag, som vi betragter som et angreb på det kommunale selvstyre.

Det står sådan lidt sløret, men tanken er vel, at et af formålene med beslutningsforslaget er, at det skal være vanskeligere, meget vanskeligere for kommunerne at modsætte sig, at der bliver opført almennyttigt byggeri. Det er vores opfattelse, at det altså er en del af den kommunale boligpolitik selv at planlægge, hvordan man ønsker sin boligstruktur, og det ønsker vi ikke at ændre på.

Jeg har ligesom den socialdemokratiske ordfører lidt vanskeligt ved at gennemskue det her med regionalplanlægningen, altså det med, at amterne skal kunne gå ind og varetage en eller anden form for funktion i det her. Hvis det er tanken, at amterne skal kunne tvinge kommunerne til at lade almennyttigt byggeri opføre, ja, så er det i al fald et angreb på det kommunale selvstyre, og det vil vi modsætte os. Hvis det ikke er tanken, at amterne skal kunne det, så bli-

ver det jo endnu vanskeligere at se, hvad formålet skal være med at skyde amterne ind som et led i det her. Så er det jo helt unødvendigt.

Men summa summarum så finder vi ikke, at forslaget er godt, og vi kan ikke støtte det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Der er flere, der har rejst spørgsmål om regionplanernes funktion i vores forslag.

Jeg vil godt sige, at som vi ser det, så har det to funktioner. Den ene er, at man synliggøre behovet, således at det er tydeligt, hvor der kan være behov for almene boliger. Det kan være nødvendigt inden for den statslige ramme, hvor boligselskaberne kan agere, men hvor det er nødvendigt at prioritere. Vi ser kommuneplanerne som et redskab til at prioritere, men vi ser ikke regionplanerne som et tvangsinstrument. Det tror vi vil blive for stift.

Det, vi lægger op til her, er, at det er kommunerne, der kan vurdere behovet, men også boligselskaberne, der kan vurdere behovet. Jeg tror ikke, at boligselskabet går ud og bygger boliger, hvor de ikke fornemmer, at der et behov.

Så regionplanen har en vejledende funktion i en prioritering, og så har den også det, at den synliggør behovet.

Formanden:

Hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

Da vores ordfører på området, hr. Egil Møller, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre hans tale, også selv om den er i jegform.

Beslutningsforslaget fra SF består af fire grundelementer for at tilvejebringe flere almene boliger. Når jeg betragter beslutningsforslaget gennem SF's briller, er det er velargumenteret forslag ud fra den tankegang, som SF bekender sig til.

Jeg skal allerede på nuværende tidspunkt sige, at Dansk Folkeparti ikke har samme tankegang, men ofte den stik modsatte på boligområdet. Vi kan derfor ikke støtte hele beslutningsforslaget, men alene den del, der omfatter mulighederne for at fremskaffe et nødvendigt antal ældreboliger.

Dette område er meget forsømt. Vi har pligt til, at den ældre generation altid har krav på en passende bolig. Derfor tilsagn fra Dansk Folkeparti til denne del af forslaget.

De øvrige elementer kan Dansk Folkeparti ikke støtte. Dansk Folkeparti ønsker, at der skal være et passende antal udlejningsboliger, men ikke kun inden for den almene sektor, idet denne sektor ikke er alene om at varetage det boligsociale ansvar, og det har i tidens løb medført, at der i Danmark eksisterer et boliglotteri om, hvem der lettest er i stand til at finde en lejebolig til en kunstig lav leje i forhold til, hvad markedsprisen er på de pågældende boligkvadratmeter.

Med disse bemærkninger må det stå klart, at som helhed kan vi ikke støtte forslaget.

Formanden:

Så er det fru Inger Marie Bruun-Vierø. Det er jo hensigtsmæssigt at være i nærheden af talerstolen, når det bliver ens tur.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Da den radikale ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på hr. Niels Helveg Petersens vegne udtale følgende:

By- og boligministeren har allerede svaret omfattende på SF's forslag, og jeg skal ikke trætte med at gentage ministerens argumentation, som jeg er enig i.

Jeg vil især fremhæve følgende:

For det første: Det var et led i finanslovaftalen med SF, at vi skulle undersøge barriererne for kommunernes etablering af almene ungdoms- og familieboliger. Undersøgelsen afsluttes 1. juli 2001.

For det andet: Samtidig har regeringen iværksat en undersøgelse af, hvilke boligtyper der på lidt længere sigt er behov for. Denne undersøgelse afsluttes i juni.

Når disse to undersøgelser foreligger, har vi et ordentligt beslutningsgrundlag. Det bør vi afvente, inden vi træffer beslutning.

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten mener vi, det er et fornuftigt forslag til folketingsbeslutning, som SF har fremsat.

Vi har jo i dag i Boligudvalget haft en boligøring, som også efter min opfattelse i hvert fald har understreget det ganske elementære forhold, at vi altså har en mangel på boliger, især selvfølgelig en mangel på boliger til de mennesker i samfundet, som har de mindste indkomster, og den mangel på boliger kan på kort sigt kun løses ved, at der iværksættes et forøget alment byggeri af familieboliger, ungdomsboliger osv.

Det, der jo så i virkeligheden er den politiske øvelse, som kræfterne burde samles om, ja, det er så at finde ud af, hvordan man kan formå kommunerne til at sætte gang i et forøget alment byggeri. Det har ministeren så nogle forhåbninger om at de så skulle gøre en lille bitte smule i år, og det må man da håbe er rigtigt.

Jeg har nu set mere pessimistiske prognoser, vil jeg sige, men jeg håber da, at ministerens forudsigelser holder.

Under alle omstændigheder er der altså et gab imellem, hvad der er nødvendigt, og hvad der så rent faktisk bygges alment i kommunerne, og det er jo det, som SF's forslag er et forsøg på at gå ind i.

Fra Enhedslistens side har vi i dag sendt boligministeren et udspil, som har det fælles med SF's forslag, at vi mener, at i det kommende finansår 2002 bør staten overtage i hvert fald halvdelen af grundkapitalindskuddet, altså således, at kommunerne i 2002 lettes for i hvert fald 7 af de 14 pct. af grundindskuddet i det almene byggeri, for det har været en bremse på boligbyggeriet i kommunerne. Det hjælper jo ikke, at ministeren henviser til, at man så kan låne nogle penge, for kommunerne bestræber sig jo meget ofte på i virkeligheden at afvikle deres gæld, og så er den rigtige medicin jo ikke at optage nogle flere lån. Så jeg kan godt forstå, at kommunerne fastholder det. Derfor er det en krumtap i diskussionen, om vi kan formå regeringen til at give kommunerne et stærkere incitament til at bygge.

Så vil regeringen ikke røre ved den diskussion om kvoter. Det må vi jo se i øjnene at det kan der ikke blive tale om, men jeg vil godt spørge ministeren, om ikke vi faktisk har tidsfaktoren lidt imod os, og om ikke der er brug for en meget hurtig handling, for hvis der skal ske noget i 2002, så skal det jo være nu, set i betragtning af at kommuneaftalen skal på plads. Det varer jo faktisk ikke ret mange dage, før vi nærmer os den afgørende fase.

Finansloven skal på plads og også delaftalerne. Overborgmesteren i København lagde f.eks. i dag under høringen op til, at der kunne blive tale om delaftaler vedrørende f.eks. byggeriet i Københavns Kommune. De skal jo også på plads både i forhold til kommuneaftalen og i forhold til finanslov for 2002.

Så det er godt nok med boligministerens undersøgelser. Det har vi også aftalt er fint nok, og dem venter vi på med spænding, men det må jo ikke blive en sovepude, for hvis det bliver en so-

vepude, så sker der jo ingenting i 2002, og det er i 2002, der skal ske noget. Det håber jeg ministeren er enig i.

Så i virkeligheden kan den tidsfrist, vi har, hvis vi tager opgaven alvorligt, måles i dage, ikke i måneder, men i dage, og det vil jeg godt opfordre ministeren til at forholde sig til.

Vi har opgivet at få regeringen med på noget kvoteværk for 2002. Det ved vi godt, og det var også meldingen fra Boligselskabernes Landsforening. På det punkt har jeg altid haft lidt svært ved at forstå landsforeningens synspunkt, men det er så en diskussion for sig selv.

Men incitamentet for kommunerne vil jeg altså frygtelig gerne bede ministeren om at komme op og være lidt mere specifik omkring med hensyn til finansåret 2002.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Som den sidste ærede taler var inde på, har vi jo haft en spændende bolighøring i dag, og jeg synes, der kom flere nyttige informationer frem.

Jeg tror også, der er bred enighed om, at vi mangler nogle lejeboliger. Hvis jeg skal se sådan lidt på analysen af, hvorfor vi mangler lejeboliger, hvorfor der ikke bygges flere, så tror jeg, der er to hovedårsager.

Hvorfor bygger pensionskasserne ikke? Det er på grund af de skatteomlægninger, som den nuværende regering har lavet i to omgange. Det har betydet, at det simpelt hen ikke er fornuftigt ud fra en pensionskassesynsvinkel at investere i beboelsesejendomme, men i erhvervsejendomme.

Der mener jeg, at det, der bør ske her, er, at vi får ændret beskatningen, og der vil jeg da meget opfordre forslagsstilleren her til at være aktiv som et parti, der var bag pinsepakken, og erkende, at man gjorde nogle fejl, som betyder, at vi mangler nogle boliger. Det synes jeg ville være flot. Det er da legalt at have lavet fejl, errare humanum est hedder det som bekendt. Det, som er det alvorlige, er jo at fortsætte sine fejl. Det er det ene, vi skal have gjort noget ved.

Det andet, jeg også mener man må erkende, er, at da man decentraliserede den almennyttige sektor, var man nervøs for, at kommunerne ville bygge for meget.

Den frygt har været uberettiget, og så må man også tage konsekvenserne og se på grundkapitalen. Vi har stillet forslag om, at vi skulle gå ned fra 14 til 7 pct. på ældreboliger ud fra en filosofi om, at fik vi det i gang dér, så fik vi sådan mere flow på hele boligmarkedet, så var der flere af

de ældre, der ville flytte i ældreboliger, og så fik vi nogle familieboliger ledige.

Det er muligt, vi også skal gå længere. Det er klart, vi stillede jo forslag til finansloven for at finansiere det, for det koster jo noget, men jeg kan ikke helt gennemskue, hvor dyrt det ville blive, hvis vi går fra 14 til 7 pct. helt generelt. Altså vores ændringsforslag rakte alene til den opgave at gå fra 14 til 7 pct. på ældreboligområdet, men jeg har forståelse for, at vi generelt, også efter det, vi hørte i dag, går fra 14 til 7 pct. Det er selvfølgelig vigtigt, når staten påtager sig en øget byrde, at vi så også har finansieringen af den.

Det er de to områder, som jeg mener kom klart frem, og vi er parat til at gå ind i drøftelser for at reparere på de to problemstillinger, som er årsag til, at vi mangler lejeboliger i dag, og det, at vi mangler lejeboliger, gør så, at priset på ejerboligerne bliver endnu større, og at priserne stiger.

Derimod er der altså nogle rigtige intentioner i det, SF lægger frem her, men jeg synes jo, man går videre end at halvere kommunens andel i grundkapital fra 14 til 7 pct. Man bygger altså også nogle centraliseringstanker op, som vi ikke har lyst til at tilslutte os.

Der er både positivt og negativt i forslaget, men kan vi få grundkapitalen ned, i hvert fald på ældreboliger for at begynde et sted, for at få det flow, og vi samtidig får gjort noget ved beskattningen, så vi kan få pensionskasserne på banen igen, så synes jeg da, der er noget lys for enden af tunnelen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan sige til hr. Kofod-Svendsen, at vi har regnet på, at hvis man igangsætter 5.000 almene boliger, så vil en 7 pct.s overflytning af grundkapital fra kommune til stat indebære en ekstraudgift på 341 mio. kr., og det bliver mere end 5.000, vi snakker om, så vi snakker nok om noget i omegnen af en halv milliard kroner, men ministeren kan korrigerer, hvis tallene er forkerte, det er kun min lommeregner, der har været i aktion.

Formentlig snakker vi realistisk om noget, der ligner en halv milliard kroner, og det synes vi fra Enhedslistens side ville være muligt at indbygge i en finanslov. Men det er blot for at bringe lidt proportion ind i det spørgsmål, hr. Kofod-Svendsen rejste, og som jeg synes er helt relevant, nemlig hvad det vil koste, for det skal selvfølgelig også betales.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Nu er der jo sket det, kan jeg oplyse hr. Keld Albrechtsen om, at regeringen har omlagt den måde, man regner udgifterne ud på. Det kan boligministeren redegøre lidt mere for, men vi så det jo ved sidste finanslov, at man ikke alene tager udgiften det første år, men også de følgende år og regner den ind allerede det første år. Der oplevede vi jo, at det blev væsentligt dyrere, end vi havde regnet med, på ældreboligområdet, så jeg er lidt usikker på, om hr. Keld Albrechtsens tal gælder efter de nye principper, for der er det jo dyrt det første år, eller det mere er efter de gamle principper, for jeg kunne frygte, at efter regeringens nye principper, som jeg principielt kan være tilhænger af, må vi bare erkende, at der bliver udgiften stor det første år, men så slipper vi for den det følgende år. Men i hvert fald er det betydelige beløb, det i alle tilfælde drejer sig om.

Formanden:

Og så er det ordføreren for forslagsstillerne.

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal takke for kommentarerne, men lige først sige, at det er rigtigt, som flere har sagt, at når vi skal løse problemerne på boligmarkedet og også få flere almene boliger i gang, er der mange ting, der påvirker det, og der er mange ting, man skal tage fat i.

Der er finansieringen, som er hele sortepersillet, hvor kommunerne forsøger at undgå at bygge almene boliger, fordi de mener, at det giver sociale udgifter. Det er muligt, det er en fejl-opfattelse. Jeg tror, det langt hen ad vejen er en fejl-opfattelse, og vi kan opnå en hel del ved at sørge for, at kommunerne får den rette viden om, hvordan tingene hænger sammen.

Vi har taget fat på nogle af de steder, hvor vi syntes, det var vigtigt at tage fat. Og et af dem har klart været finansieringen, som der er et dobbelt budskab om i vores forslag. Det ene er klart en imødekommelse af de kommuner, der siger: Det er for dyrt, uanset at vi kan låne, vil vi ikke sætte os i den gæld, for det er for dyrt for os. Dem vil vi gerne komme i møde ved at sige: Jamen så kan man gøre det til det halve, og så går staten ind og betaler halvdelen af det, man skal betale nu.

Vi har også sagt, at der også skal være mulighed for, at boligselskaberne – og det opfatter vi altså ikke som en central styring – skal kunne gå ind, når de finder en grund, hvor de mener, der

er brug for boligbyggeri, og bygge boliger. Og det er ikke et ønske om at tvinge kommuner til at gøre noget bestemt, men det er et ønske om at ligestille det almene byggeri med andre bygherrer, således at kommunerne ikke her, som vi oplever, misbruger deres medfinansiering til at stoppe alment boligbyggeri. Der vil vi gerne være med til at ligestille det almene boligbyggeri, så det er på samme måde, som hvis en pensionskasse kommer og vil bygge. Selvfølgelig skal kommuneplanen og andre ting opfyldes, men kommunen har ikke en speciel vetoret.

Det er jo også unormalt, at vi i vores bypolitik siger, at kommunerne faktisk har mulighed for at bestemme, hvilke ejere der skal ind. Tænk, hvis det kom til at gælde for erhvervsgrunde. Så tror jeg nok, vi ville høre et ramaskrig fra en hel del af de borgerlige, altså, men det er det, man her siger, at kommunerne faktisk skal have. Vi opfatter det på ingen måde som et indgreb i det kommunale selvstyre, for det betyder jo sådan set ikke, at kommunerne bliver pålagt udgifter til bygningen. De får oven i købet tilbudt et boligbyggeri.

Omkring regionsplanen har vi syntes – det har jeg været inde på – at det var vigtigt, at den var med for at synliggøre det, men også hvis det skulle være nødvendigt med en prioritering.

Så er det rigtigt, når vi i den sidste del af vores forslag siger, at vi godt vil have, at en del af de eksisterende ejerboliger skal overgå til at være almene boliger. Det er, fordi vi mener, at den almene boligform er en god ejerform. Den giver mulighed for indflydelse, hvis man bor der. Den har også den store fordel, at kapitalgevinster, værdistigninger, ikke tages ud af ejendommene, men bliver i ejendommene, således at de kan bruges fremover. Vi vil opleve de næste 4-5 år, at en hel masse af de almene ejendomme har afdraget på deres lån, og der vil være en hel masse værdier i disse ejendomme, som kan realiseres igen, men det kan de ikke i privat boligbyggeri, for der er det ejeren, der scorer det.

Så vil jeg gerne med hensyn til kommentarerne sige tak til dem, der støttede. Jeg har selvfølgelig oplevet, at der var en støtte. Når man stiller sådan et forslag, som vi gør, kan man jo ikke være enig i det hele. Det var jo heller ikke at forvente, altså. Men jeg oplevede både fra ministeren og også fra Socialdemokratiet, klart fra Enhedslisten, men sådan set også fra De Radikale og også til dels fra Kristeligt Folkeparti en positiv holdning til, at der er noget her, vi skal have løst. Og der er også noget i det, vi siger,

som man er enige i retningen af, og hvis vi går videre med det, vil vi da også være meget åbne for at diskutere, hvordan vi så finder nogle løsninger på nogle af de problemer.

Det, jeg også oplevede, var jo egentlig, at der var generel enighed om den problemformulering, vi har nævnt, at der er et problem og nogle ting, der hænger sammen, som vi altså skal gøre noget ved.

Jeg vil også godt sige til boligministeren, at jeg var også glad for at høre, at boligministeren, specielt omkring det med omdannelse af private udlejningsejendomme, ville tage det med i kommende betragtninger omkring lejeloven. Jeg tror, det er utroligt vigtigt, at lejere også får den mulighed, specielt fordi det er så dyrt i øjeblikket, at kunne overtage private udlejningsejendomme som almene boliger.

Så vil jeg sige til de borgerlige kommentarer, at det er klart, jeg dér oplever, at der er en forskel, for de prioriterer anderledes. Vi prioriterer i høj grad, at vi har en stor del af boligmassen, hvor man ikke kapitaliserer ejendomsværdierne. Det tror vi der er en stor fordel i. Jeg tror, det er til skade samlet, at man kapitaliserer ejendomsværdierne og tager dem med, for det koster penge, og det koster meget. Der er mange penge i, at vi har friværdierne tilbage og kan bruge dem til boliger.

Der er også meget socialt i det, at vi på den måde i langt højere grad kan sikre, at mange flere mennesker uden skelen til indtægt kan komme til at bo godt. På den måde har vi en stor sympati for den almene boligsektor. Og jeg tvivler meget på, at markedet kan løse det.

Men jeg synes egentlig også, at der er lidt mærkværdigt i den borgerlige tankegang, for man siger meget, at nu skal vi klare os med markedet, men når så det kommer til stykket, så skal vi alligevel til at give penge, så skal vi til at putte offentlige penge ind i et marked. Hvor er markedet så henne?

Vi vil gerne være med til – og det er også til Kristeligt Folkeparti – at se på, om pensionskasser kan bidrage. Hvis de vil bidrage med en anvisning af boligsociale opgaver, så vil vi godt være med til at kigge på det. Men vi vil så sandelig også se på, hvad det koster.

Det, vi fik at vide i dag, var da ikke opløftende. Det var ganske vist en mindre støtte på 1½ pct., men det var til en højere husleje, som betyder, at hvis det overhovedet skal lykkes, at folk skal bo der, jamen så vil boligsikringsudgifterne da også blive dyrere, samtidig med at netop ka-

pitaliseringen af ejendommen forsvinder – den har vi ikke efterfølgende – og samtidig med, at der også var en klar betingelse om, at man, hvis man skulle have boligsocial anvisning, så ikke ville tage folk, der var registreret i Ribers. Med andre ord: Man ville sortere. Med andre ord: Man ville reelt ikke gå fuldt ud ind i den bolig-sociale opgave.

Så jeg synes, at der var mange problemer i det forslag, der kom om det private, men samtidig vil jeg også spørge: Når man er så glad for markedet fra de borgerliges side, hvorfor skal vi så ind at støtte i det omfang, der nu lægges op til?

Så var hr. John Vinther inde på spørgsmålet om det kommunale selvstyre.

Vi har meget bevidst formuleret det her forslag således, at vi ikke mener, at vi griber ind i det kommunale selvstyre. Vi synes, at det kommunale selvstyre er vigtigt.

Kommunalt selvstyre har stadig væk handlemuligheden, ved at de kan gå ind og finansiere med 7 pct. Og hvis de får et alment boligbyggeri i øvrigt, så er det ikke dem, der har udgiften. Så er det et boligbyggeri på lige vilkår med andet boligbyggeri eller andet erhvervsbyggeri, der kommer ind, hvor kommunen klart har indflydelsen gennem lokalplanlægning og gennem kommuneplanlægningen. Så vi ser ikke det som et indgreb i det kommunale selvstyre.

Som sagt til sidst også til hr. Kofod-Svendsen: Vi ser heller ikke det her som en centralisering. Vi ser det snarere som det modsatte, uanset kvoter. Jeg ved godt, at nogle ikke kan lide kvoter, men det her er faktisk en dobbelt handlingsmulighed, både kommunerne og boligselskaberne kan handle. Og det ser vi faktisk som en decentralisering.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager) og erhvervsministeren (Ole Stavvad) har meddelt mig, at de ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om erhvervsakademier som led i udviklingen af erhvervsskoler.
(Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling torsdag den 5. april 2001.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 29. marts 2001, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.09
